

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikovcve ulice št. 2.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja trislojna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 238.

V Ljubljani, v torek 18. oktobra 1892.

Letnik XX.

O vplivu krščanstva na socialno življenje.

(Govoril dr. Jos. Sernec iz Celja na I. slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani.)

Prezvišena gospoda kneza i škofa! Preslavna skupščina!

Z nelahkim srcem stopim danes pred tako odlično občinstvo, vendar okoliščine, da je preslavni odbor I. slovenskega katoliškega shoda meni kot posvetnemu možu račil podeliti besedo pri tako imenitni priliki, ta znak velikega zaupanja mi daje pogum da zaupljivo prosim prezvišene navzoče poslušalce in preslavno skupščino za njihovo prizanesljivost in potrpljenje.

Ne pristoji meni govoriti o sv. naši veri, k temu so poklicani gospodje, kateri posvečujejo celo svoje življenje službi božji, uku in pouku katoliške vere.

Prosim pa za dovoljenje, opozarjati z ozirom na pozno današnje uro v najkrajših potezah na najglavnejše vepehe in rezultate kristijanske, zlasti katoliške vere.

Vse kulturne države na celem svetu so osnovane na kristijanski podlagi, vsa prava kultura na celem svetu je kristijanska, — države pa, katere niso kristijanske, n. pr. kitajska, vse mahomedanske države, — da ne govorim o afriških, avstralskih in drugih divjih narodih, — so daleč zaostale, ni tam življenje za človeka spodobno, ni nobeden kulturni razvoj ali napredek, pa tudi z nekrstijansko vero nobena prihodnost za njih.

Kako različno proti tem pa je življenje pri kristijanskih, zlasti pri katoliških narodih!

Osupniti nas mora velikanski organizem, da so vse katoliške dežele razdeljene v škofije in župnije, tako, da v takih deželah ni katoliškega človeka, kateri ne bi imel svojega dušnega pastirja, da tedaj vsaki katoličan, naj bode mogočen ali reven, in naj bode od sveta še tako zapuščen, vendar

labko vživa od poroda do groba duhovno pomoč od duhovskih organov katoliške vere.

Katoliška cerkev odgoji in poučuje otroke in odrasle, jim kaže, kaj je kristijanska ljubezen, pravičnost, milosrénost, prizanesljivost, in katoliška kristijanska vera vzame tudi smrtni uri vso grozovitost, ker vera vé vsakega še v zadnji uri sprijazniti z Bogom in mu zasadii v sree mir in srečo namesto divjega obupanja, . . . na taki podlagi so se razvijale sedanje kulturne države in je napredovalo človeštvo.

Preidem na Slovence.

Bili smo podjarmljeni, tuji zmagovalc je zidal po naših pokrajinah trdnjave, pristaši njegovi so si zidali okoli grada mesto, mestjan je dobil vse pravice na rokodelstvo, trgovino, — Slovenec je bil oropan, poteptan, postal je suženj.

In čudno. — v kljub vsej neskončni nesreči Slovenec ni obupal in ni poginil! — Katoliški duhovnik ga je vedel potolažiti, mu olajšati verige in je vedno več vplival s kristijanskimi nauki na gosposko, katera je vendar tudi bila katoliška, — položaj se je polagoma zboljšal. Leta 1849 je padla zadnja tlaka, izginile so tudi predpravice v mestih, in od leta 1861 naprej so izšle osnovne državne postave, katere so v avstrijskem cesarstvu proglasile enakopravnost vseh narodov, in nikoli ne bomo Slovenci pozabili, in z veseljem to tudi v tem slovenskem trenutku danes z največjo hvaležnostjo konstatujem, da so se nam podelile vse te dobrote pod vlado sedanjega presvetlega cesarja Franca Jožefa! (Gromovito, dolgotrajajoče odobravanje.)

Prosti smo tedaj tudi mi Slovenci, vsak ima pravico, učiti se vsako znanost, poprijeti se vsakega obrta, in tako ima tudi vsak priliko, pristopiti v vsakateri stan, si pridobiti vsakatero blago, premoženje, čast, — in le tako prosto in enakopravno življenje je za z dušo obdanega človeka dostojno.

Ali enako prostost, kakor mi, ima tudi vsakdo drugi, tudi tujec, tudi nekrstijan, — vsakdo ima pravico, naseliti se med nami, nakupiti si zemljo in na vsakateri način si prislužiti med nami svoj kruh, in si pridobiti premoženje, — iz tega pa postane nevarnost za tistega, kateri je zaostal v omiki, kateri si še ni vedel zaslonbe in pomoči dobiti v družbah in zadrugah, — kratko rečeno, nevarna je konkurenca, nevaren je veliki združeni kapital posameznim. Veliki kapital hoče požirati majhnega, hoče uničiti srednji stan, to je, kmeta in rokodelca, jedro vsakega naroda, — in dobro moramo poudarjati: ta kapital je v rokah nekrstijanov in Darwinistov, to je takih, kateri potolažijo svojo vest („sīt venia verbo“) s puhlo eynično filozofijo, da, večja moč je isto, kakor pravica.

Zalibog, da se res pri Slovencih vsiljuje tuji kapital, kakor pritiskajo na nas na jugu Lahi, na severu in zapadu Nemei, osnavljajo društva, da bi nas prej pokončali, in nam ob jednom iztrgali naših otrok, da bi jih odgojevali po svojem.

Opominjam le na društvo „Südmark“, na nemški „šulteraju“, na inserate v nemških časnikih, ki nazznajo, kje je na Slovenskem kaka hiša, kako posestvo na prodaj, s pristavkom, naj hitro kupi kak Nemeec, sicer bi bila velikanska nevarnost, da bi to kupil kak Slovenec. . . .

Pri večjih tovarnah na Slovenskem, in celo tudi že na Kranjskem, osnavljajo tuji čisto nemške šole za otroke slovenskih delavcev, — če pa pokončajo naš narod in ga popačijo in ga potujčijo, pokončajo tudi katoliško vero, na Slovenskem vsaj je ves naš narod katolišk.

Da je ta današnji položaj našega naroda jako kritičen in nevaren, je brez dvombe, pa vzbudila se je že zdavno zavest, da se moramo Slovenci rešiti vseh teh nevarnostij le z združenim i močmi, in uzrok, da se je sklical prvi slovenski katoliški shod sémkaj v belo Ljubljano, tudi nima in ne

LISTEK

Družba sv. Mohorja — leta 1892.

(Sestavil Rastislav.)

III.

Kakor druga leta, dobi i letos vsak ud Mohorjeve družbe šestero lepih knjig in sicer:

1. „Jeruzalemski romar. Opisovanje svete dežele in svetih krajev. Po svojem opazovanju in zanesljivih virih napisal dr. Fr. Lampe.“ I. zvezek. — Str. 176 v 8°.

„Kar je učeni gosp. pisatelj sam videl, čutil in skusil, ki je vspomladi potoval v Egiptet in Palestino, pa tudi kar so že drugi pisali pred njim, zvezo v tej knjigi o sveti deželi. Knjiga ima trojen namen: prvič, omogočiti čistim bralcem, da vsaj duhovno romajo, če dejanski ne morejo, v kraje, posvečene s stopinjami in rešnje krvijo našega Gospoda Jezusa Kristusa; drugič, da bolj umejemo dogodke, popisane v sv. evangelijih in sploh v sv. pismu; tretjič je ta knjiga nekak uvod obširnejšemu delu, ki ga bližnja leta pričakujemo iz spretnega peresa istega pisatelja.“¹⁾

Lepo in živo opisuje sleveči gospod pisatelj v

tem I. zvezku: a) „Romanje v sveto deželo.“ b) „Pot od Trsta do Jeruzalema.“ c) „Jeruzalem.“

Izvestno bode taka, vsakemu kristijanu velpomenljiva knjiga iz toli spretnega peresa dobro došla vsem Mohorjanom.

Knjigo, ki ima tudi lepši in dražji papir, nego druge družbine knjige, diči obilica izvornih, berilu primernih slik; in sicer tri večje slike (po celo stran), 24 manjših (mej tekstom) in tri velike inicijale. Razun tega so v knjigi še zemljevidi Egipta in Palestine, sedanje Palestine, obris Jeruzalema in cerkve Božjega groba. Slike sta deloma priredila domača umetelnika gg. Zeplichal in J Grm, deloma so naspravljene po fotografijah pisateljevih in Al. Beer-a v Calovcu.

„Jeruzalemski romar“, s katerim družba pričinja daljšo vrsto zemlje- in narodopisnih knjig, je uvod za obširno delo „Velike zgodbe svetega pisma“, katero pripravlja isti „za družbo ves goreči gospod“. Dal mu Bog krepkega zdravja in moči, da velevažno svojo namero srečno dožene!

2. „Šmarnice naše ljube Gospé presvetega Srca. Druga knjiga. Spisal Janez Volčič, duhovnik ljubljanske škofije.“ 348 + 4 v mal. 8°.

S tem lepim molitvenikom jemlje priljubljeni pisatelj, ki je s svojimi dičnimi nabožnimi spisi privabil premnogo Slovencev v družbo sv. Mohorja,

slovó od nas. Letošnje „Šmarnice“ so pa nadaljevanje onih, katere je družba izdala že l. 1879 iz plodnega peresa ravno istega pisatelja. Tudi se premišljevanja v tej knjigi naslanjajo na ona iz leta 1879.

Prvi del knjige, str. 7—219, obsega 31 premišljevanj „kako posnemati presveto Srce Jezusovo v njegovem notranjem življenju“. Premišljevanja so razdeljena na vsak dan meseca maja in za vsak dan je dodana primerna molitev. Drugi del, str. 221—348, je popolen molitvenik, obsegajoč jutranje in večerne molitve, dve sv. maši, molitve za sv. spoved in sv. obhajilo, litanije vseh svetnikov, lavretanske litanije, križev pot in razne molitve.

Izdal se je ta molitvenik tudi lepo, izvorno vezan in sicer v usnju z zlato obrezo (po 60 kr.) ter v platnu z rudečo obrezo (po 40 kr.).

3. „Domači zdravnik po naukih in izkušnjah župnika Kneippa.“ Za vsakdanje potrebe našega ljudstva sestavil Val. Podgore, duhovnik krške škofije.“ Str. 170 + 6 v 8°.

Že večkrat se je izrekla želja po „Domačem zdravniku“. Letos ga družba podaja v lepi knjižici, „ki romaj v vse slovenske kraje in bódi dobra

(¹⁾ Primeri: „Slovenec“ l. XIX. št. 8 od 12. januarija 1891. l.

¹⁾ Glej „Koledar za l. 1892“, str. 92.

more imeti drugega namena, kakor povabiti vse katoliške Slovence k skupnemu delovanju. — z veseljem pozdravljam delovanje v odsekih. — vidimo, da se pretresuje na tem shodu delavske in rokodelske ali socialno vprašanje poleg kmetijskega, poleg tiskovnega, poleg šolskega.

Preslavna skupščina! Za nas vse je tako delovanje dokaz, da prvi slovenski katoliški shod hoče združiti vse moči na Slovenskem, hoče organsko sodelovanje vseh stanov pod geslom: „Vse za vero, dom, cesarja!“, — in res, treba bo vseh spojenih sil, napenjati se bodo morale vse združene moči, vseh dobrih Slovencev, da si ohranimo vero in narodnost in svojo existenco sploh. Kar se takega dosedanjega delovanja na Štajerskem tiče, lahko kažem na lepe vspehe; — mi imamo razven katoliško-političnih društev še sadjerejsko, konjerejsko, kmetško društvo, in mnogo drugih društev, kateri pridejo s poukom ali gmotno našemu katoliškemu narodu na pomoč; mi imamo čisto posebno tudi posojilniške zadruge, katere se tako srečno razvijajo, da že dandanes štajerski Slovenec skoro povprek dela le s slovenskim kapitalom, in če tudi še nekateri ima izposojenega denarja od drugih zavodov, vsaj ima zavest, da ga lahko tudi vsaki dan prestavlja na slovenski zavod, in tako smo slovenski Štajer že precj neodvisen napravili od tujega kapitala, — in v tem tiči veliki, veseli vspeh.

To pa ni vse; posojilnice pridobivajo vedno več lastnega premoženja, celjska n. pr. ima že zdaj nad 50.000 gld. rezervnega fonda, in če mislimo, kako bo narodno premoženje naraslo v prihodnjih 20 ali v 50 letih, ako se bo marljivo in pošteno delovalo naprej, smemo mirno upati, da bomo popolnoma neodvisni postali od navala tujega denarja, — in če ste danes morali slišati od nekega prečastitega predgovornika, da narod na nekaterih krajih Goriškega propada, — smem, hvala Bogu, trditi, da na Spodnjem Štajerskem naš narod napreduje — moralno, znanstveno in tudi gmotno.

Tako uspešno delovanje zlasti posojilnic vidimo Slovenci tudi na Koroškem in Primorskem, celo tudi v Istriji, — in brez zamere, — obžalovati moram, da ravno na Kranjskem se takšni zavodi še dozdej niso razvijali v enaki meri, kakor v drugih slovenskih krajih, in brez ovinkov moram trditi, da ravno strankarstvo, domači prepiri so krivi, da narodno delovanje na Kranjskem ni v tej meri uspešno, kakor bi se to moralo pričakovati od čisto slovenske dežele.

Uprav kot štajerski Slovenec smem z nekim ponosom se oponašati na vspeh sloge; šestnajst let je, kar prebivam v Celju, tedaj na eksponiranem kraju, ali med duhovniki in inteligenco niti tukaj, niti kje drugod na Štajerskem ni bilo prepira, vsaj ga tudi ni treba, vsaj smo vsi Slovenci, katoličani, mi se ljubimo, se spoštujemo, pa tudi skupaj delamo za svojo vero in za svojo narodnost, pri vseh društvih in zadrugah sodelujejo naši prečastiti duhovniki, prav imenitno je njihovo sodelovanje pri poso-

prijateljica in pomočnica vsem ljudem, zdravim in bolnim“. — Knjižica je zasnovana po sloviti Kneipovi knjigi: „Meine Wasser-Cur“, jemalo se je ozir pa tudi na istega pisatelja: „So sollt ihr leben!“

V prvem delu (str. 11—35) uči spisovatelj: „česar je treba k zdravju, in kako se zdravje ohrani“; v drugem delu (str. 36—62) „kako naj rabimo vodo“. Tvarino teh dveh delov pojasnjuje 13 slik. V tretjem delu (str. 63—160), „Lekarna“, se opisuje 102 različnih zdravil. Ob koncu je dodan „nauk za stariše“, stvarno kazalo po abecednem redu, in kazalo.

4. „Naše škodljive rastline v podobi in besedi. Opisal Martin Cilenšek, profesor na deželni gimnaziji v Ptuj“ I. snopič. — Str. 128 v. 8°.

Namen knjigi je: da pogledamo mnogoštevilni in mnogovrstni škodljivi vojski (rastlin) bliže v obraz. Zato stavlja pisatelj čitatelju rastlino za rastlino v podobi in besedi pred oči in pové o njej v kratkem vse, kar je potreba. V tem snopiču govori se o rastlinah, nevarnih človeku in večinoma tudi živini njegovi. V prihodnjih zvezkih bode še govoril o rastlinah, škodljivih hišam in shrampam, obdelani zemlji, sadnemu drevju, vinaki trti, travnikom, pašnikom in gozdom. — Besedni pouk pojasnjuje v I. snopiču 82 ličnih slik.

(Konec sledi.)

jilnicah, — in z najhvaležnejšim srcem moram pripoznati, da naša duhovščina doprinese za narodne in verske namene veljansko žrtve, — da le jedno omenim, za mariborsko, pujsko in celjsko dijaško kuhinjo in za druge dobrodelne namene prihaja vsako leto po več tisoč goldinarjev iz njihovih rok!

Preslavna skupščina! Prvi slovenski katoliški shod si je postavil visoka načela. Združiti hoče slovenske moči, da delajo vsi stanovi v versko-narodnem smislu, — ta namen držimo dosledno, da, združimo se, pridobimo vse tiste, kateri še na strani stojijo, ne odklonimo in ne zančujemo preneglo takšnih, kateri še niso povsem naših nazorov, naš narod je majhen, mi potrebujemo vse svoje narodne moči, da dovršimo svojih nalog, in če se sporazumljenje ne more vršiti danes, nikar ne dopuščajmo razpora, ne odvrnimo se od tistih, kateri niso popolnoma naših mislij, nego začnimo jutri iznova delati na sporazumljenje, in s stanovitnostjo in kristijansko prizanesljivostjo bode konečno sloga vladala med vsemi stanovi po celih slovenskih pokrajinah, v slogi pa se bo naš preljubljeni slovenski narod razvijal in ojačil v verskem in narodnem smislu, — k temu naj pomoz Bog!

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. oktobra.

Notranje dežele.

Delegacije. Avstrijska delegacija je imela včeraj svojo prvo sejo. Predsednik je v začetku seje sporočil cesarjevo zahvalo za častitanje ob imendnu, potem pa se je začela razprava o budgetu ministerstva vnanjih stvari. Češki delegat Eim je naglašal, da češki narod državnega zbora ne priznava za pravo zastopstvo. Dualizem še ni konec ustavnih preobratov. Avstrijski Nemci dvomijo o koristi trodržavne zveze. Čehi ne zaupajo zvezi z Nemčijo. Pri tem pa nikakor ne sovražijo Nemčije, temveč le hočejo, da za nas ostane inozemstvo. Čehi se ne odreko simpatijam slovanskih narodov, predvsem ruskega, ali znajo združevati slovansko čustvo z dolžnostmi do države. Minister vnanjih stvari nema svobodne roke. Vpliv zveze z Nemčijo na avstrijsko notranjo politiko je škodljiv. — Če se mi tudi povsem ne strinjamo z Eimovim govorom, vendar radi priznavamo, da je nekaj resnice v njem. Gledé zveze z Nemčijo je pa odločna beseda sedaj tudi na pravem mestu, ker se vedno bolj čuti nemški vpliv na našo notranjo politiko in veliko odlikovanje grofa Taaffeja od strani nemškega cesarja tudi ne vzbuja baš zaupanja avstrijskih Slovanov.

Češko. Ne le v Opavi, temveč tudi v Vinohradih pri Pragi je razpor s političnim oblastvom zaradi proglašanja naredb proti koleri. Razloček je le ta, da se v Opavi branijo naredbe proglašiti v češčini, v Vinohradih pa v nemščini. Zupanstvo v Vinohradih se pa celo ne brani proglašiti teh naredb v nemščini, temveč celo pravi, da to rado stori, kadar se bode zaukazalo vsem nemškim občinam, v katerih biva toliko Čehov, kakor v Vinohradih Nemcev, da te naredbe proglašé tudi v češčini. Občina se je pritožila že na namestništvo in ministerstvo. Okrajno glavarstvo jej je pa naznanilo, da se vsled pritožbe ne sme odlagati razglašanje v nemščini, in županu zapretilo z globo 20 gld. za vsak dan, dokler ne izvrši ukaza. Slučaja v Opavi in Vinohradih sta si jako podobna, bodedamo videli, bodeda končni rešitvi tudi podobni. Tukaj bode torej vlada pokazala, kako razume narodno enakopravnost. Ne moremo pa, da ne bi opomnili, da je vlada sama kriva, da se dogajajo taki slučajji, ker ni takoj z začetka vsega storila za izvedenje narodne enakopravnosti. Ko bi Taaffe takoj z začetka bil silil, da se narodna enakopravnost povsod spoštuje, bi se že tega bili povsod privadili in ne bilo, bi takega upiranja in pritožb.

Mladočehi. Znano je, koliko so se poganjali Mladočehi, da so se jim dovolili štirje mandati za delegacijo. Lani neso hoteli niti volitve vsprejeti, ker so se jim ponudili le trije mandati. Letos so se pa jim dali res štirje mandati ali fiktivno sta pa vendar le dva v delegaciji. Dr. Herolda ni v delegaciji. On je rajši zagovornik v znani Waldsteinovi pravdi. Staročehski listi sedaj na to opozarjajo, kako je temu možu veliko več na lastnem služku, kakor pa na koristih češkega naroda. Pačak je pa v permanentnem kazenskem odseku in se zatorej zborovanja delegacij udeleževati ne more. Ker Pačak nema časa, bi torej še bolj bila dolžnost dr. Herolda, da se on udeležuje zborovanj.

Češki Nemci se letos ne udeležé volitev v praški mestni zastop, ker nima nobenega upanja, da bi zmagali s kakšnim kandidatom. Vseled tega bode pa boj mej obema češkima strankama tem hujši.

Vnanje države.

Srbija. Državni svet je odločil, da je vladni program le izjava stranke in torej nema nobenega

uradnega značaja. Občine se torej ne morejo siliti, da bi ga priobčile. — V Kraljini se reparji pri belem dnevu iz hiše privlekli nabogatejšega kmeta in ga ustrelili. Nikdo izmej sosedov se ni upal, mu prihiteti na pomoč.

Grška in Rumunija. Včeraj smo omenili, da Grška pretrga diplomatske odnose z Rumunijo. Povod temu je dalo to, da je pred 27 leti umrl v Rumuniji neki bogati Grk Evangelios Zappa, rojen v Albaniji, torej turški podložnik. Zapuстил je ogromno premoženja. Sorodnik pokojnikov Konstatin Zappa je rumunski vladi predložil oporoko, po kateri je on dedič in izvrševalec oporoke. Oporoka se je potrdila in Konstatin Zappa je obljubil grški vladi 20 milijonov frankov za razne javne zavode. Letos v januariju je pa umrl ta Konstatin Zappa brez oporoke. Grška vlada zahteva, da se jej izroči premoženje pokojnikovo, iz katerega se je že poprej plačevala grška agitacija v Makedoniji. Rumunska vlada je konfiscirala to imetje, češ, da ni nobenega postavnega dediča. Grki, ki so v finančnih zadregah, pa zahtevajo to zapuščino in so celo pretrgali z Rumunijo zaradi tega diplomatske odnose. Pričakuje se, da se za to dedščino oglasi še Turčija, ker je bil pokojnik turški podložnik in so Turki tudi denarja potrebni.

Francija. Zaradi dveh stvari je že pretela ministerska kriza, ali sedaj se je že vse poravnalo. Zaradi dogodkov v Carmouxu se nekaj časa ministri neso mogli sporazumeti. Javnih del minister je bil izdelal neki načrt zakona, ki je popolnoma ugajal zahtevam delaveev. Temu načrtu so se uprli nekateri drugi ministri. Minister javnih del se je nekaj časa upiral, potem pa odjenjal in njegov načrt zakona se zbornici ne bode predložil. Trgovinski minister je pa sklenil s Svico trgovsko pogodbo, katere maslo ugaja varstvenim carinarjem, ki imajo večino v zbornici. Zaradi tega bi bilo tudi kmalu pišlo do ministerske krize. Vlada se pa bajé hoče s tem pomagati iz zadrege, da bode v zbornici zahtevala, da se o vsej pogodbi ne glasuje, temveč le o posamičnih členih. Kateri člani bodo zavrženi, o tistih vlada začne novo pogajanje s Svico. Tako se je vlada še za nekaj časa rešila življenja. Dolgo se pa ne bode obdržala, ker ni priljubljena pri nobeni stranki. Radikalci jo podpirajo le zaradi tega, ker kaže precej očitno sovražstvo do cerkve, drugače so jej pa odločno nasprotni.

Italija. Volitve so razpisane in vlada je že priobčila svoj program. Z veliko politiko se vlada v svojem programu ne peča, temveč le govori bolj o gospod rskih vprašanjih. Pred vsem bode gledala, da naredi ravnotežje v državnih financih. To obeta vsaka italijanska vlada, ali dosedaj tega ni nobena mogla izpolniti, in tudi se ne vé, če bode to mogoče sedaj. Varčevati hoče pred vsem pri upravi. Odpraviti hoče več manj potrebnih uradov. Ali baš s tem se je volilcem slabo prikupila. Marsikako manjše mesteca sedaj ne bode maralo voliti vladnega kandidata, bojé se za kak urad, od katerega ima precejšnje koristi in brez katerega neizogibno propade. Vlada se nadeja, zaplašajoč se na zveze in dobre odnose z vsemi državami, da se ohrani mir. Seveda mir je pa Italiji tudi potreben. Če se ima že v miru boriti s takimi težavami, kaj bi še bilo, ko bi prišlo do vojne. Vladni program je sicer lep, ali opozicija bode že našla gotovo tudi lahko mnogo nedostatkov.

Anglija. Mesto Liverpool je imenovalo Gladstona častnim meščanom. — Posebna komisija začne v kratkem preiskovati razmere irskih pregnanih zakupnikov. Predsednik tej komisiji bode sodnik Mathew. Mathew je rojen Irece in pozna dobro razmere v deželi.

Nemčija. Da se pokrijejo večji troški za vojsko, ki bodo izvirali iz nove vojaške predloge, bode se povešal davek od tobaka, piva in žganja, in pa borzni davek. Liberalni listi se že posebno oglašajo proti povišanju borznega davka, češ, vsaj že tako peša promet na borzi. Tu listi so sveda vedno v skrbi za židovske bogatine. Če se obdači kmet ali delavec, je vse v redu, le židovskim borzijancem bi se ne smel naložiti noben davek.

Izvirni dopisi.

Iz Zagreba, 8. oktobra. Na vseučilišču Franja Josipa I. v Zagrebu je bilo v prošlem letnem semestru vpisanih 370 slušateljev, in sicer 273 rednih, 68 izvanrednih in 29 farmacevtov. Prvih je na bogoslovni fakulteti 43, na juridični 185 in na filozofični 45, izrednih 60 na bogoslovni in 8 na filozofični fakulteti. Letos je rektor magnificus profesor juridične fakultete dr. Josip Pliverić, a dekani so na bogoslovni fakulteti prof. dr. Martin Stiglić, na juridični dr. Aleksander Egersdorfer in na filozofični prof. dr. Karol Zahradnik.

Dne 26. oktobra bode hrvatsko pevsko društvo zagrebško „Kolo“ proslavilo svojo tridesetletnico. Da se svečanost čim lepše vrši, pozval je odbor vse člane pevca, da bi se zbirali na vaje, da bode pevski zbor tem veličastnejši. „Kolo“ je pa tudi v istini v vsakem pogledu za napredek hrvatske pesme, kakor tudi za probujenje hrvatske zavesti neizmerno mnogo storilo, radi tega je pa tudi med

vseini društvi v Zagrebu najbolj priljubljeno. Saj tudi malo katero društvo daje toliko duševne zabave, kakor ono. Za letošnjo zimo je že izdan program zabav, katere bode ono prirejalo. Tako se bode 5., 7. in 9. decembra pela veličastna Rossinijeva kompozicija „Stabat mater“; 11. decembra pa se začne sploh obljubljeni jour-fixi, ki se dajejo vsako nedeljo popoldne. Dne 20., 22. in 24. marca se bodo priredili postaji koncerti ter se bode pel tudi Verdijev „requiem“. Da se bode pri tem skrbelo za naobrazbo članov pevcev, umevno je samo po sebi, kajti od sposobnosti njihove zavisi ves uspeh produkcij. Zagrebsko občinstvo mora biti zares upravi tega društva zahvalno, ker skrbi v toliki meri za duševno zabavo v zimskem času.

„Matica Hrvatska“ je izdala te dni izvestje o delovanju za l. 1891. Koncem l. 1891 je imelo društvo 8100 članov. Posebno je radosten pojav, da je v Bosni in Hercegovini vpisanih „Matičnih“ članov čez 400. Del je izdala „Matica“ za l. 1891 osem, a tiskala jih je v 64.000 zvezkih. Vse te knjige so se razpečale v treh tednih, da ni niti ena ostala na prodaji, a mnogi člani, ki so zakasneli s prijosi, niso mogli dobiti knjig. Za letos računna uprava „Maticе“ na 9000 članov, pa bode tudi svoje knjige tiskala v velikih izvodih. V spomin pedesetletnega obstanka „Maticе“ opisala sta njeno zgodovino prof. Tade Mičklas in Franjo Marković z životopisi dvanajstih najnamenitejših prvih članov njenih. Le-ti životopisi bodo krasen prinos za našo kulturno zgodovino ter opozarjamo na uje že zdaj tudi one Slovence, ki se zanimajo za ilirsko dobo, v kateri so Hrvati in Slovenci tako složno delovali. Prof. Hugo Badalić je priredil za „Matico“ krasno antologijo hrvatske literature, kakoršna se je dozdaj pogrešala v naši književnosti, kajti Senčina je že zastarela. Za pouk bode posebno zanimive tri knjige, kakor so Caričeva: Krištof Kolumb in odritje Amerike, potem Rabanova zgodovina francoske revolucije od najboljšega francoskega spisatelja Migneta in pa Hočev zemljopis, tretja knjiga, ki bode obsegala onise Švedije, Norvegije, Danske in Nemške. Za zabavno knjižico pa sta napisala prav lepih pripovedi poznata književnika Š. Gjalski in V. Novak. Tako bode književni dar, ki ga obeta „Matica Hrvatska“ letos svojim članom, nenavadno lep in obilen, pa je vredno, da se jih čim več članov tudi med Slovenci vpiše v to društvo. Za tri goldinarje se ne more dobiti nikjer toliko in tako lepih knjig. A pri tem moramo omeniti, da se člani vpisujejo samo do konca meseca novembra, kasneje se ne sprejemajo, ker se že početkom decembra začne knjige razpošiljati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. oktobra.

(Udanestne izjave prevzvišenemu knezoškofu.) Županija Iška Vas pri Ljubljani je poslala prevzvišenemu knezoškofu nastopno izjavo: Brezverni nasprotniki se trudijo z lažjo, z neslanimi, nedostojnimi in brezozirnimi opazkami in napadi Vašo prevzvišeno osebo očrniti. Takemu nevhvaležnemu početju nasproti prespoštljivo podpisani zastop županije v Iški Vasi izraža prevzvišenemu najzvestejšo udanost, otroško pokorščino in sinovsko ljubezen. Večni vladar Vas je postavil, prevzvišeni knezoškof, za višjega dušnega vodnika v naši škofiji, zato so in ostanejo Vaše stopinje naša pota. Kolikor bolj Vas bode napadali domači sovražniki svete cerkve, tembolj Vas bomo mi ljubili, toliko tesneje se Vas oklepali. Mi smo na vse pripravljene: vojskovati, umreti se ne vstrašimo, ako treba za načela katoliške vere, vsikdar hočemo zvesti stati ob Vaši strani na temelju programa I. slov. katol. shoda. — Podpisani: Jan. Zupec, župan; Jan. Pristavec, Fran. Platnar, Matija Vrenk, svetovalci; Jan. Šerjak, Jak. Japelj, Jož. Stembal, Fr. Škulj, Jan. Kramar, Jan. Likovič. — Čast krepki izjavi vrlih katoliških slovenskih mož! — Duhovnikov dekanije r s d o v l i j s k e izjava se glasi: Blagovolite vsprejeti, premilostni, tudi od nas izraz spoštovanja, pokorščine in zaupanja, ki je toliko večje, kolikor huje Vas napadajo nasprotniki. — Vaše besede, govorene pri katol. shodu, so nam prav iz srca vzete in se popolnoma strinjamo z njimi. Enako pa udarci, Vam namenjeni, nas bole. V boju za sveto vero in cerkvene pravice bomo vsikdar stali na Vaši strani. Z Vami hočemo trpeti, Vas se hočemo držati in od Vas nas ne bo ločila nobena sila. — To, premilostni, naj Vam bo v tolažbo v naših hudih časih.

— — Časi so sicer res hudi, toda ako bodo katoličani in njih duhovniki tako tesno združeni s svojimi škofi, kakor pričate ti izjavi, se nam katoličanom ni bati!

(Slovo od bivšega g. deželnega predsednika barona Winklerja.) V nedeljo je deputacija tukajšnjih narodnih društev g. baronu Winklerju čestitala na odlikovanju ter mu izrazila zahvalo za naklonjenost. Včeraj so se mu poklonili tudi gospod deželni glavar Oton Detela z uradniki dež. odbora, načelnikštva c. kr. kmetijske družbe „Rudečega in Belega križa“, otroške varovalnice, uradnikov južne železnice, učiteljstvo „Glasbene Maticе“, g. dr. Fr. Papež v imenu kons. deželnozbornskega kluba itd.

(Telegrami podružnic sv. Cirila in Metoda ter Svetčev banket.) Iz Novega Mesta dobili smo tole pismo: Ker mislijo nekateri, da sem imel tudi jaz kot načelnik novomeške podružnice sv. Cirila in Metoda kaj opraviti pri onem telegramu ob priliki banketa 11. t. m. v Ljubljani, izjavim očitno sledeče: G. živinozdravnik Otmar Skale je telegram odposlal, a po kakaj pravici, ne vem. Gospod je bil pri meni, a jaz sem podpis naravnost odklonil, gospod blagajnik ga tudi ni podpisal in tajnik, gospoda Skale-ta namestnik, tudi ne; pravil mi je to sam. Bili so torej za tisti telegram trije. Kako ste ga mogli odposlati v imenu odbora, ko ima vendar načelnik v tem slučaju pravico odločiti — in ta bi bil vselej rekel: nel Nihče se ne bode čudil, da sem se radi tega odpovedal načelnikstvu.

Dr. Josip Marinko.

(Iz Tolmina.) se poroča: 16. okt. Tolminske Slovenke javljamo, da smo stopile v kolo družbe sv. Cirila in Metoda, vcepiti hočemo narodnemu drevesu novo vejo, ki naj se okošati tako, da bomo mirno v njeni senci mogle delovati tu v Soški dolini za svoj dom.

(Slovensko planinsko društvo.) Poroča se nam z Gorenjskega: Slov. planinsko društvo je bilo že davno potrebno, ali postavi naj se na krščansko stališče in naj sprejme med svoja pravila, da so udje zavezani, kolikor le mogoče, zadoščati verskim dolžnostim gledé praznovanja nedelj in praznikov, in pa, da vodnikov ne bodo silili, da bi ti morali v nedeljah in praznikih brez sv. maše v gore. Ako tega ne storé, niso nič boljši od nemških „Alpen-Vereinov“, samo s tem razločkom, da oni po nemški skrunijo Gospodove dni, ti bi jih po slovenski, kar bi bilo za naše ljudstvo še bolj pohujšljivo. O Nemcih navadno mislijo, da so protestantje in zato jim ložje spregledajo. Torej pozor! Ako pa bodo napravili poštena pravila, vpisal se bo marsikdo kot član in podpiral podjetje, ki bo vsaj nekoliko tudi v tem oziru preprečilo ponemčevanje!

(Konservativno obrtno društvo) je imelo v nedeljo svoj I. redni občni zbor. Predsednik gosp. J. Regali otvori zborovanje ob 7^h 6 uro ter prebere § 10. pravil o pravici občnega zbora. Dalje poroča, da je imelo društvo 11 shodov, 4 zabavne večere in 3 izlete. Odbor društveni je imel 18 sej. Od društvenikov je umrl g. Fran. Šška, kateremu je skazalo društvo zadnjo čast in poskrbelo za pokoj njegove duše. Društvo šteje čez sto udov in vedno narašča polagoma. — Blagajnik g. Peterca poroča o denarnem stanju. Društvo je imelo dohodkov 129 gl. 50 kr., troškov pa 79 gl. 62 kr.; torej je preostanka 49 gl. 88 kr. Gosp. blagajniku se izreče hvale za njegov trud. — Tajnik g. Kregar prečita poročilo o društvenem delovanju v l. 1891 in 1892. Lansko leto dne 5. oktobra so bila pravila od vis. c. kr. deželne vlada kranjske potrjena. Dne 11. oktobra je bil osnoven shod, v odbor so bili voljeni gg.: Jož. Regali, Jak. Škerbjinc, Fr. Peterca, J. Kregar, M. Mihelič, M. Mahnič, Jos. Rebek, Fr. Sturm in I. Pirnat, kot namestniki gg.: Ivan Peterca, P. Sever, Jak. Šega, I. Škerjanec, V. Mazgon, Fr. Tomc, za računsko pregledovalca gg. K. Pollak in Fr. Petrič. Prvi javni shod je bil dne 25. okt. 1891, govorili so o obrtnih zadevah Regali, dr. Šusteršič, A. Kalan in Vovk. Izvoljena je bila tudi deputacija treh članov, ki je izročila g. dež. glavarju prošnjo, da bi se odpravila dela v prisilni delavnici. Drugi javni shod je bil dne 8. nov., govorili so Regali, dr. Šusteršič in Fr. Sturm. Tretji javni shod je bil 29. novembra. Predsednik g. Regali je poročal o vspehu deputacije zaradi obrtnih del v prisilni delavnici; dalje so govorili gg. Fr. Sturm, K. Pollak in Regali o posvečevanju nedelj. — Četrti javni shod je bil 27. decembra; bil je razgovor o odgovoru na napad v „Novicah“ in o prošnji, da se odpravi večerna šola rokodelskih učen-

cev. — Na petem shodu dne 6. marca 1892 je bil razgovor o prošnji za ustanovitev obrtnega muzeja na Dunaju in o tukajšnji podkovski šoli. — Šesti shod je bil dne 26. aprila; obravnavale so se obrtne stvari. — Na sedmem shodu dne 16. maja je predsednik g. Regali poročal o deputaciji pri g. predsedniku deželnega sodišča zaradi obrtnih del v kaznilnici na Gradu. Dalje je bil razgovor o resolucijah za katoliški shod. — Osmi javni shod je bil v Šentvidu nad Ljubljano. Predsednik je poročal o odgovoru deželnega odbora zaradi prisilne delavnice; gg. Ign. Žitnik, dr. Janežič, Sturm in Vovk so govorili o obrtnih zadevah. — Deveti shod je bil 21. avgusta zaradi oskrunjenja praznika Vel. Šmarna po delavcih v Ljubljani. — Dne 4. septembra je bil izlet k Sv. Joštu, kjer so se člani udeležili božje službe. — Deseti javni shod je 2. oktobra. — Dne 9. oktobra je bil izlet na Šmarno goro. — Tajnikovo poročilo je bilo vzeto na znanje, tajniku se je izrekla zahvala za njegov trud. — Pri tretji točki dnevnega reda se je sprejel z navdušenjem enoglasno predlog odbora: „naj prvi občni zbor sklene, da se izrazi javna graja vsem liberalnim listom, kateri krivično napadajo našega prevzvišene knezoškofa, in udanost do vzvišene osebe mil. knezoškofa.“ — Gosp. Rebek priporoča zabavne in poučne večere po simi. Prvi bode čez štirinajst dni. Sprejme se tudi nasvet, da se priporoča odboru, ali bi ne kazalo pri poučnih večerih za neude vpeljati vstopnino. Na predsednikov predlog je bilo izvoljenih več častnih članov. — Zadnja točka je bila volitev novega odbora. K tej točki sta govorila gg. Sturm in Vovk, ki sta priporočala le delavce in neustrašene može za odbornike. Pri glasovanju so bili izbrani v odbor gg.: Regali, Sturm, Mahnič, Kregar, Škerjanec, Kosak, Mihelič, Zadnikar, Rebek; za namestnike pa gg.: Šega, Mazgon, Tomc, Škerbjinc, Vovk in Sever. — Želimo, da tudi novi odbor ohrani staro enerzijo, vspehi pridejo pozneje. —y.

(Osebne vesti.) Presvetli cesar je podelil posestniku g. Fr. Lenčeku na Blanci pri Židanem Mostu zlati zaslužni križec s krono v priznanje njegovega občekoristnega delovanja zlasti za kmetijstvo. — Državni nadpravdnik v Gradcu, gosp. Edmund Schrey pl. Redlwerth je imenovan dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču na Dunaju. — C. kr. policijski komisar g. Gregor Zhisman na Gradcu je povodom svojega umirovljenja odlikovan z naslovom ces. svetovalca. Rojen je bil l. 1819 v kamniškem okraju.

(Preskušnje učne usposobljenosti) se bodo na c. kr. učiteljsku v Ljubljani pričele dne 7. novembra. Prošnje do 25. t. m. na c. kr. okrajne šolske svete.

(Griža.) Poroča se nam: V župniji Sv. Trojice pri Mokronogu, kakor je že nekdo poročal iz Mokronoga, hudo razrasja griža. Prav mnogo ljudi je že zbolelo za to boleznijo, starih in mladih in tudi umrlo jih je primeroma mnogo. Prvi je umrl za grižo 6. septembra, neki hlapec v Pijavčah. Potem se je jela griža razširjati po drugih vaseh ob Mirni in nazadnje je zašla v hribe. Od 1. do 16. oktobra je za grižo že 31 mrlcev. Božniveško nedeljo je bilo 5 mrlcev v mrtvašnici, v petek 14. oktobra so jih pa zjutraj 7 pokopali, 2 sta ostala v mrtvašnici in 1 je bil še doma; torej en dan 10 mrlcev. Umrli so vsake starosti, toda največ otrok, in med temi štirje šolarji. Bog odvrni od nas to grdo bolezen!

(Učiteljske premembe.) G. Jos. Armič, namestni učitelj v Ljubljani, je dobil začasno službo učitelja-voditelja v Sorici. Gosp. K. Pikl pride s Prežganja kot začasni učitelj v Št. Vid pri Zatičini, na njegovo mesto pa g. Fr. Cvirn.

(V Celovcu) bode, kakor poročajo zadnje „Fr. Stimmen“, dne 6. novembra nemško-liberalni „Parteitag“. Ali velja ta shod samo za koroške Nemce ali sploh za vse, o tem molči napominani vir. Za Nemca je, kakor vse kaže, napočila nova doba.

(Šolske vesti s Koroškega.) Deželni šolski svet je prošnjo občine Kotmarove, naj se vpelje v tamošnji ljudski šoli slovensčina kot njeni jezik, rešil s tem, da je šola v Kotmarivsi razdelil v dve: slovensko in dvojezično! Ravno isto se je prej zgodilo, kakor smo svoječasnno poročali, v Globasnici in v Zabnicah. — V slovitom „bauerbundarskem“ gnezdu Grubčataju se doslej — vsaj na papirju — dvojezična šola preustoji v čisto nemško. Da se je to zgodilo, sodelovali so, kakor zmagovito

poročajo „Fr. St.“, občinski odbor, krajni šolski svet, deželni šolski svet in deželni odbor. To je bilo junaško delo, že doslej čisto nemškutarsko šolo preustrojiti v — nemško!

(Iz celovške škofije.) se nam piše: z ddé 17. okt.: V proslavo štiristoletnice odkritja Amerike vršile so se včeraj po ukazu čast. knez. škof. ordinariata po vseh cerkvah slovesne sv. maše z zahvalno pesmijo. V celovški stolni cerkvi je daroval slovesno sv. mašo prevzvišeni metropolit dr. Janez Ev. Haller, knezonadškof solnograški, ki biva z mil. g. knezoškofom briksenskim dr. S. Aichner-jem kot gost pri našem mil. knezoškofu. — Nov zvon so blagoslovili dne 16. t. m. Podkrosom. Slavnostno propoved je imel velečast. g. o. Jan. Ev. Staré S. J. Liga + 4.

(Žensko gimnazijo na Dunaju) je dné 10. t. m. otvorilo neko društvo. Vstopilo je nekda 30 deklic od 14. do 16. leta. Tudi napredek! Liga + 4.

(„Südmark.“) Dosedanji predsednik tega glasovitega nemčurskega društva, dr. Jul. Derschatta, je odstopil, ker je preobložen z delom. Na njega mesto je izvoljen dr. Pavel Hoffmann pl. Wellenhof, državni poslanec. V odboru so mej drugimi ti-le veljaki: Dr. Jul. Binder, c. kr. real. profesor v Ljubljani; dr. A. Kautschitsch, odvetnik v Sevnici; dr. G. Kokoschinegg, deželni in državni poslanec; cesarski svetnik dr. Jos. Neckermann iz Celja, J. Rakusch, trgovec v Celju, dr. R. Foregger, znani „hervorragender“ državni poslanec, itd. Liga + 4.

Telegrami.

Budimpešta, 18. oktobra. Avstrijska delegacija se je začela posvetovati o vojnem budgetu. Mladocéh Pacak ponovil je napade na trodržavno zvezo. Slikal jo je kot vir velikih vojaških bremen, katera bi se polajšala v sporazumljenju z Rusijo.

Budimpešta, 18. oktobra. Ogerska delegacija je v dopoludanski seji vsprejela proračune in računске sklepe mornarice in skupnega finančnega ministerstva. Ugron je predlagal, da se napravijo natančni letni izkazi o skupnem aktivnem premičnem in nepremičnem imetju skupnega finančnega ministerstva. O tem se bode jutri razpravljalo.

Tujci.

16. oktobra.

Pri **Južnem kolodvoru**: Omersa, uradnik, s soprogo, iz Beljaka. — Holzer, praktični zdravnik, s hčerjo, iz Knittelfelda. — pl. Battutig, stotnik, s sinom, iz Gradaca. Pri **bavarskem dvoru**: Somer, mehanik, iz Beljaka. — Lakner iz Maribora. — Zakrajšek s soprogo iz Blok. — Šneider in Tučić iz Ljubljane.

→ Tovarņa cerkvene oprave. ←

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastópnik: **Franz Brückner.**

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd.

pa tudi 167 26-14

cela mašna obleka v najpraviľnejši obliki.

→ Cerkveni paramenti. ←

Srebro, 17. oktobra. Včeraj je iz neznanih uzrokov v premogovniku niršovskem nastal ogenj. Pri gašenju bili so dva uradnika in devet delavcev težko, pa ne za življenje nevarno poškodovani.

Pariz, 17. oktobra. Dva eskadrona dragoncev v Carcassonnu dobila sta nalog, da odrineta v Carmaux.

Atene, 17. oktobra. Prepeljal se je ruski carjevič na Krf. Po prestani petdnevni karanteni pride v Pirej.

Carigrad, 17. oktobra. Danes se je odposlal odgovor na rusko noto.

Umrli

14. oktobra. Feliks vitez Izumlanski, višji nadzornik državnih železnic, 62 let, Franc Jožefa cesta 1, spridenje obisti in mehurja.

V bolnišnici:

14. oktobra. Janez Sparemblek, kajzar, 54 let, jetika. — Franc Cerar, postrešek, 32 let, nephris.

15. oktobra. Marija Juraj, mestna uboga, 75 let, oedema pulmonum.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokri-ne na 24 ur v mil.
opazovanja	srakonomera v mm.	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	727.9	9.5	sl. svzh	oblačno	
2. u. pop.	725.2	16.8	sl. jug		5.00
9. u. zveč.	729.3	10.2	sl. zap.	del. jasno	
Srednja temperatura 12.2°, za 0.9° nad normalom					

Katoliška tiskarna

priporočila raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Prevzete pekarije.

Usojam si javljati sl. občinstvu, da sem prevzel dobro urejeno in znano

Permetovo pekarijo

v Špitalskih ulicah št. 7.

ter se priporočam sl. občinstvu in gg. gostilničarjem v obila naročila zatrjujoč **točno postrežbo z dobrim kruhom in raznim pecivom.**

Pekel bodem dvakrat na dan, vsakovrsten svež kruh pa prodajal na vago. — Domači kruh za peko vsprejemljem ob 10. uri dopoldne. — Na željo pošiljam tudi ob poljubni uri vsakomur kruh na dom.

Velepoštovanjem

Jakob Velkoverh, pekovski mojster.

497 (1-3)

Cerkvena glasba.

Pet Tantum ergo in petero mašnih pesem

za mešan zbor zložil **Ig. Hladnik, op. 17.**

— Cena 40 kr. —

Prodaja: „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani, J. Krajc v Novem Mestu in Fr. Norbert Gregl v Nazaretu, Stajersko.

Dunajska borza.

Dne 18. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96	70	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	50	
Zlata renta 4%, davka prosta	115	05	
Papirna renta 5%, davka prosta	100	30	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	984	—	
Kreditne akcije, 160 gld.	311	75	
London, 10 funtov strl.	119	60	
Napoleonondor (20 fr.)	9	51 1/2	
Cesarski cekini	5	69	
Nemških mark 100	58	70	

Dne 17. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	112	50	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	40	
4% državne srečke l. 1854.	250	140	
5% državne srečke l. 1860.	100	152	
Državne srečke l. 1864.	100	186	25
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	96	25	
Zastavna pisma	100	10	
Kreditne srečke, 100 gld.	190	75	
St. Genois srečke, 40 gld.	63	—	

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22	gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17	25
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—
Salmové srečke, 40 gld.	62	25
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58	50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151	50
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2787	98	50
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	98	77 1/2
Papirni rubež	1	19
Laških lir 100	—	—

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% holzansko-meranske prioritete.

4 1/2% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v naši pozvedovalnej pisarni ustno in pismeno.